

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการภาวะการหางานทำของผู้อยู่ในวัยทำงาน

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 5 ประการคือ 1. ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกเลือกจ้าง ผู้ว่างงาน และบัณฑิต 2. ศึกษาถึงภาวะการหางานทำและการได้งานทำ 3. ศึกษาถึงการเตรียมตัวและช่องทางการเข้าสู่สถานประกอบการ 4. ศึกษาถึงค่าใช้จ่ายและปัญหาในการหางานทำ 5. ศึกษาถึงการทราบและการใช้บริการที่กรมการจัดหางาน และสิ่งที่ผู้ถูกเลือกจ้างและผู้ว่างงานต้องการให้รัฐช่วยเหลือ กรอบในการศึกษาประเด็นต่าง ๆ มีดังนี้

กรอบในการศึกษาภาวะการหางานทำของผู้อยู่ในวัยทำงาน

ข้อมูลทั่วไป	ภาคที่เก็บข้อมูล แหล่งเก็บข้อมูล จุดสาทรรมที่ถูกเลือกจ้าง* เพศ อายุ สถานภาพสมรส สถาบันการศึกษา** การศึกษา สาขาที่สำเร็จการศึกษา ภูมิลำเนา สถานภาพการทำงาน *เฉพาะกลุ่มผู้ถูกเลือกจ้าง **เฉพาะกลุ่มบัณฑิต
ภาวะการหางานทำและการได้งานทำ	<ul style="list-style-type: none"> ภาวะการหางานทำและการได้งานทำ ภาวะการหางานทำ บัณฑิตที่พิจารณาอันดับที่ 1-3 ในการหางานทำ จำนวนหน่วยงานที่ไปสมัคร จำนวนหน่วยงานที่สมัครแล้วได้งานทำ จำนวนหน่วยงานที่รอฟังผล สถานภาพการทำงานที่ประสงค์จะทำ ลักษณะงานที่ประสงค์จะทำ ประเภทอุตสาหกรรมที่ประสงค์จะทำ จำนวนเดือนที่ว่างนับตั้งแต่ถูกเลือกจ้าง การได้งานทำ สถานภาพการทำงานปัจจุบัน งานปัจจุบันที่ทำเป็นงานเดิมหรืองานใหม่ ประเภทอุตสาหกรรมที่ได้งานทำ ลักษณะงานใหม่ที่ได้ทำ การตรงตามโปรแกรมวิชาที่สำเร็จ การนำความรู้ประสบการณ์ไปใช้ในงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนงาน เหตุผลที่คิดจะเปลี่ยนงาน ลักษณะของงานที่ทำ
การเตรียมตัวและช่องทางการเข้าสู่สถานประกอบการ	<ul style="list-style-type: none"> การเตรียมตัวและช่องทางการเข้าสู่สถานประกอบการ การเตรียมตัว การเคยทำงานอื่นระหว่างหางานทำ การเตรียมตัวเพื่อไปสมัครงาน ช่องทางการเข้าสู่สถานประกอบการ แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการหางาน บัณฑิตที่ทำให้เข้าทำงานได้
ค่าใช้จ่ายและปัญหาในการหางานทำ	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่ายและปัญหาในการหางานทำ ค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายในการอบรม ค่าใช้จ่ายในการสมัครงานของกลุ่มตัวอย่าง ปัญหาในการหางานทำ ปัญหาในการหางานทำของกลุ่มตัวอย่าง
การให้บริการของกรมการจัดหางาน	<ul style="list-style-type: none"> การทราบและการใช้บริการที่กรมการจัดหางาน/สำนักงานจัดหางานเขต/จังหวัด การทราบ/การให้บริการ เหตุผลที่ไม่เคยใช้ การสมัครงานที่กรมการจัดหางาน การทราบ/การไปวันนัดพบแรงงาน เหตุผลที่ไม่ไปวันนัดพบ การสมัครงานที่วันนัดพบ จำนวนครั้งที่ไป การได้งานทำจากการสมัคร การได้งานทำของเพื่อน/คนรู้จักที่สมัครงานวันนัดพบแรงงาน การทราบและการให้บริการวันนัดพบแรงงาน การทราบสถานที่รับข้อมูลข่าวสาร การทราบเกี่ยวกับการแนะนำการประกอบอาชีพ การทราบและการใช้บริการกิจกรรมอื่น ๆ และสื่อต่าง ๆ ของกรมการจัดหางาน การทราบและการใช้เอกสาร/วารสาร การทราบและการใช้สื่อต่าง ๆ
ความช่วยเหลือที่ต้องการจากหน่วยงานรัฐ	<ul style="list-style-type: none"> การช่วยเหลือที่ต้องการจากหน่วยงานเดิม วิชาความรู้ที่ควรเพิ่ม อาชีพที่สนใจให้รัฐจัด อบรม ความสนใจในการกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ ความสนใจในการกู้ยืมเงินเพื่อศึกษา ข้อเสนอแนะให้รัฐช่วยเหลือ มาตรการที่ต้องการให้หน่วยงานรัฐอื่นช่วย

การศึกษาคั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามี 3 กลุ่มคือ ผู้ถูกเลิกจ้าง ผู้ว่างงาน และบัณฑิต สำหรับกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้างและกลุ่มผู้ว่างงานศึกษาใน 6 พื้นที่ได้แก่ กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ รวม 20 จังหวัด การเลือกพื้นที่ จังหวัด อำเภอ ตำบล เลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกพื้นที่ที่เป็นศูนย์กลางทางอุตสาหกรรมและธุรกิจบริการ และพื้นที่ที่มีผู้ว่างงานมากส่วนหนึ่ง การเลือกอุตสาหกรรมที่ถูกเลิกจ้างเจาะจงเลือกอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบมากจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ โดยเลือก 5 หมวดอุตสาหกรรมได้แก่ หมวดการผลิต หมวดสถาบันการเงิน หมวดก่อสร้าง หมวดค้าส่ง-ค้าปลีก และหมวดบริการชุมชน สำหรับหมวดการผลิตในการศึกษาคั้งนี้ ประกอบด้วย กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สิ่งทอ สิ่งสิ่งพิมพ์ ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์

การเลือกตัวอย่างของกลุ่มผู้ว่างงานและกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้างใช้หลายวิธีผสมกัน ได้แก่ การสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) สุ่มจากบัญชีรายชื่อ รวมทั้งใช้ Snowball Sampling การเก็บรวบรวมข้อมูลเน้นการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นหลัก ในการเก็บข้อมูลยังเน้นการกระจายในพื้นที่ต่าง ๆ และในแต่ละพื้นที่ เน้นการกระจายไปในแหล่งต่าง ๆ เช่น บ้านพักอาศัย นัดพบแรงงาน สำนักงานจัดหางาน สถานที่ฝึกอบรม สถานประกอบการ สถานีขนส่ง ฯลฯ จำนวนตัวอย่างของผู้ถูกเลิกจ้างมาจาก 9 กลุ่มอุตสาหกรรม จำนวนตัวอย่างของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้างจากแต่ละอุตสาหกรรมอยู่ระหว่าง 270-355 รวมทั้งหมด 2,859 ราย โดยกระจายอยู่ใน กทม. ร้อยละ 62.3 และต่างจังหวัดร้อยละ 37.7 สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้ว่างงานทั้งหมด 800 ราย จาก กทม. ร้อยละ 38.4 และจากต่างจังหวัดร้อยละ 61.6

การเลือกพื้นที่และสถาบันการศึกษาของกลุ่มบัณฑิตนั้น เจาะจงเลือกมหาวิทยาลัยของรัฐ ของเอกชน สถาบันราชภัฏ สถาบันราชมนคล และวิทยาลัยเทคนิค ในการเลือกนั้นเลือกสถาบันที่มีการยอมรับปริญญาในช่วงที่เก็บข้อมูล คือ ระหว่างเดือนมีนาคม-พฤศจิกายน 2542 การเลือกตัวอย่างของกลุ่มบัณฑิตส่วนใหญ่ใช้การสุ่มอย่างเป็นระบบ และใช้การสุ่มโดยบังเอิญ ส่วนหนึ่ง รวมจำนวนทั้งหมด 2514 ราย ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยของรัฐร้อยละ 32.1 มหาวิทยาลัยเอกชนร้อยละ 16.1 สถาบันราชภัฏ ร้อยละ 31.8 สถาบันราชมนคล และวิทยาลัยเทคนิค กรุงเทพฯ ร้อยละ 10.0 แหล่งเก็บข้อมูลของกลุ่มบัณฑิตส่วนใหญ่เก็บที่สถาบันการศึกษาหรือที่ขอรับปริญญา

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างผู้ถูกเลิกจ้างเป็นชายร้อยละ 55.9 กลุ่มว่างงานเป็นชายร้อยละ 47.4 ประมาณร้อยละ 60 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้างและกลุ่มผู้ว่างงานทั้ง 2 กลุ่มมีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 60 - 66 มีสถานภาพโสดสำหรับกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้างและกลุ่มผู้ว่างงาน

สำหรับการศึกษาพบว่า ร้อยละ 54.3 ของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้าง ร้อยละ 43.2 ของกลุ่มผู้ว่างงานจบระดับ ปวช. ขึ้นไป

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มบัณฑิตที่ศึกษาร้อยละ 33.5 เป็นชาย และร้อยละ 66.5 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 89.6 อยู่ในช่วงอายุ 21-25 ปี กลุ่มตัวอย่างที่จบทั้งหมดมีสถานภาพเป็นโสด ร้อยละ 90 จบปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 10.0 จบต่ำกว่าปริญญาตรี

ภาวะการหางานทำและการได้งานทำ

ปัจจัยที่พิจารณาในการหางานอันดับที่ 1 สำหรับกลุ่มบัณฑิตและกลุ่มผู้ว่างงานส่วนใหญ่คือ ความเหมาะสมของลักษณะงานกับความรู้ความสามารถ สำหรับผู้ถูกเลิกจ้างคือ ความก้าวหน้ามั่นคงในอาชีพ จำนวนหน่วยงานที่สมัคร 1 ใน 3 ของทุกกลุ่มสมัคร 3-6 แห่ง สถานภาพการทำงานที่พึงประสงค์ 3 ลำดับแรกของทั้ง 3 กลุ่มตรงกันคือ 1. ลูกจ้างเอกชน 2. ลูกจ้างรัฐบาล และ 3. ประกอบธุรกิจส่วนตัว ลักษณะงานที่พึงประสงค์ของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้างและกลุ่มผู้ว่างงาน ระบุเป็นเสมือนพนักงานมีสัดส่วนมากที่สุด สำหรับกลุ่มบัณฑิตประสงค์เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านวิชาชีพมากที่สุด สำหรับประเภทอุตสาหกรรมที่พึงประสงค์พบว่า กลุ่มผู้ถูกเลิกจ้างเลือกอุตสาหกรรมการผลิตมากที่สุด ในขณะที่ ผู้ว่างงานและกลุ่มบัณฑิตเลือกหมวดบริการชุมชนและสังคมมากที่สุด

การได้งานทำของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา พบว่า ร้อยละ 34.8 ของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้าง และร้อยละ 52.7 ของกลุ่มบัณฑิตมีงานทำ จำนวนเดือนที่ว่างงานของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้างที่ได้งานทำแล้ว พบว่า ร้อยละ 6.2 ได้งานทันที ร้อยละ 62.9 ว่างงานไม่เกิน 6 เดือน ร้อยละ 12.4 ใช้เวลามากกว่า 12 เดือน ประเภทของอุตสาหกรรมที่ทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างที่ได้งานทำมาก 2 อันดับคือ 1. บริการชุมชน บริการสังคม และ 2. อุตสาหกรรมการผลิต สำหรับการตรงตามโปรแกรมวิชาที่สำเร็จของงานใหม่พบว่า ร้อยละ 55.5 ของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้าง และร้อยละ 29.4 ของกลุ่มบัณฑิตได้งานที่ตรงตามโปรแกรมวิชาที่สำเร็จ การนำความรู้ไปใช้ในงานใหม่พบว่า สัดส่วนของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้างและบัณฑิต ตอบว่า ใช้มากคิดเป็นร้อยละ 36.8 และร้อยละ 28.0 ตามลำดับ ความคิดที่จะเปลี่ยนงานพบว่า ร้อยละ 62.5 ของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้าง ร้อยละ 47.2 ของกลุ่มบัณฑิต ตอบว่าคิดจะเปลี่ยนงาน โดยเหตุผลที่จะเปลี่ยนคือ 1. ต้องการเปลี่ยนเป็นงานที่มั่นคง 2. เปลี่ยนเป็นงานที่ตรงกับวุฒิ สำหรับลักษณะการทำงานของงานใหม่ ผู้ถูกเลิกจ้างและบัณฑิตที่ได้งานระบุเรื่องรายได้น้อย รายได้ไม่แน่นอน เป็นงานชั่วคราว สิ่งที่จะบรูกลงไปคือ รายได้ต่ำกว่าวุฒิ และรายได้ไม่คุ้มความหนักของงาน

การเตรียมตัวและช่องทางการเข้าสู่สถานประกอบการ

การเคยทำงานระหว่างหางานพบว่า ร้อยละ 36.7 ของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้าง ร้อยละ 62.6 ของกลุ่มผู้ว่างงาน และร้อยละ 35.0 ของกลุ่มบัณฑิต เคยทำงานระหว่างหางาน สำหรับการเตรียมตัวเพิ่มเติม สำหรับกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้าง กลุ่มผู้ว่างงานและกลุ่มบัณฑิตพบว่า ร้อยละ 23.7 ร้อยละ 35.0 และร้อยละ 46.3 ตามลำดับมีการเตรียม สิ่งที่เตรียมมากเป็นอันดับหนึ่งของทุกกลุ่มคือ เรียนคอมพิวเตอร์ รองลงไปคือ เรียนภาษาอังกฤษ และวิชาชีพ

แหล่งในการหาข้อมูลเกี่ยวกับการหางานพบว่า เพื่อนและสื่อสิ่งพิมพ์ เป็น 2 แหล่งแรกของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้างและผู้ว่างงาน สำหรับกลุ่มบัณฑิตคือ 1. สื่อสิ่งพิมพ์ และ 2. เพื่อน สำหรับกรมการจัดหางานเป็นแหล่งที่ 3 ของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้าง และเป็นแหล่งที่ 4 และที่ 5 ของกลุ่มผู้ว่างงานและกลุ่มบัณฑิต ตามลำดับ ปัจจัยที่ทำให้เข้าทำงานได้ พบว่า อันดับ 1 ของทั้ง 2 กลุ่มคือ การแนะนำจากคนรู้จัก อันดับ 2 และ 3 คือ การสอบเข้าได้ และประสบการณ์ในการทำงาน ปัญหาในการหางานทำ สิ่งทีระบุมากเป็นอันดับ 1 ของทั้งกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้างและกลุ่มบัณฑิตคือ ต้องลดวุฒิในการสมัครงาน สำหรับกลุ่มผู้ว่างงานคือ ขาดคุณสมบัติเฉพาะด้าน ปัญหาอันดับ 2 คือ ที่ทำงานอยู่ไกลบ้าน

ค่าใช้จ่ายในการอบรมและค่าใช้จ่ายในการสมัคร สำหรับค่าใช้จ่ายในการอบรม สำหรับกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้าง กลุ่มผู้ว่างงาน และกลุ่มบัณฑิต พบว่า ไม่มีค่าใช้จ่ายคิดเป็นร้อยละ 23.2 ร้อยละ 34.8 และร้อยละ 26.5 ตามลำดับ ประมาณ 1 ใน 3 ของทุกกลุ่มเสียค่าใช้จ่ายไม่เกิน 3000 บาทสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการอบรม สำหรับค่าใช้จ่ายในการสมัครพบว่า ร้อยละ 3.3 ของผู้ถูกเลิกจ้าง ร้อยละ 6.1 ของผู้ว่างงาน และร้อยละ 0.6 ของบัณฑิตไม่เสียค่าใช้จ่าย และพบว่า ประมาณ ร้อยละ 57 - 59 ของทุกกลุ่ม เสียค่าใช้จ่ายในการสมัครไม่เกิน 800 บาท

การใช้บริการของกรมการจัดหางาน

การทราบและการใช้บริการของกรมการจัดหางาน

ร้อยละ 77 ของผู้ถูกเลิกจ้าง ร้อยละ 69 ของผู้ว่างงาน และร้อยละ 82.3 ของกลุ่มบัณฑิตทราบเกี่ยวกับบริการจัดหางานของกรมการจัดหางาน และมีการใช้ระหว่างร้อยละ 42 - 51.6 เหตุผลที่ไม่ใช้บริการของกลุ่มที่ไม่ใช้คือ ไม่ทราบรายละเอียด ไม่คิดว่าจะได้งาน ไม่หวังพึ่งกลุ่มที่มีการศึกษาสูงมีการใช้มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาน้อย ร้อยละ 59.5 ของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้างที่ไป ร้อยละ 61.7 ของผู้ว่างงาน และร้อยละ 27.2 ของบัณฑิตที่ไปใช้บริการสมัครงานที่กรมการจัดหางาน/สำนักจัดหางาน

การทราบและไปวันนัดพบแรงงาน ร้อยละ 50 ของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้าง ร้อยละ 39.2 ของผู้ว่างงาน และร้อยละ 32.9 ของบัณฑิตทราบและไป ร้อยละ 20 ของกลุ่มผู้ถูกเลิกจ้าง ร้อยละ 38 ของผู้ว่างงาน ไม่ทราบ สำหรับการสมัครพบว่า ประมาณร้อยละ 73 ของผู้ถูกเลิกจ้างและผู้ว่าง

งาน และร้อยละ 63.4 ของกลุ่มบัณฑิตที่ไปวันนัดพบแรงงานเคยสมัครงานที่นัดพบแรงงาน การเคยได้งานของกลุ่มที่สมัครในวันนัดพบแรงงานของทั้ง 3 กลุ่มอยู่ระหว่างร้อยละ 12.7-10.7

สำหรับการทราบสถานที่รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตำแหน่งงานว่างและการแนะนำการประกอบอาชีพอิสระ ร้อยละ 57 ของผู้ถูกเลิกจ้าง ร้อยละ 45 ของผู้ว่างงาน และร้อยละ 42.0 ของบัณฑิตทราบ สำหรับแผนปฏิบัติการส่งเสริมอาชีพ คู่มือการแนะนำอาชีพ และข่าวสารตลาดแรงงาน ประมาณร้อยละ 50 ของผู้ถูกเลิกจ้างและของบัณฑิต ร้อยละ 40 ของผู้ว่างงานทราบ และสำหรับคู่มือการแนะนำอาชีพ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 22.5-26.0 ทราบและเคยใช้ สำหรับแผนปฏิบัติการส่งเสริมอาชีพ ประมาณร้อยละ 30 ของผู้ถูกเลิกจ้าง และร้อยละ 24-25 ของกลุ่มผู้ว่างงาน และกลุ่มบัณฑิตใช้ สำหรับข่าวสารตลาดแรงงานนั้น กลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 21-28 ของทั้ง 3 กลุ่มทราบและใช้ สำหรับจัดหางานบริหารคน ร้อยละ 37 ของผู้ถูกเลิกจ้างและร้อยละ 28.3 ของผู้ว่างงานทราบ และร้อยละ 15 และ ร้อยละ 11 ตามลำดับเคยใช้

สำหรับการบริการผ่านสื่อต่าง ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างทราบค่อนข้างมากคือ โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ และวิทยุ สำหรับ Internet ยังไม่เป็นที่รู้จัก

ในภาพรวมพบว่า กลุ่มผู้ว่างงานมีส่วนด้านการทราบและการใช้ในทุกกิจกรรมของกรมการจัดหางานน้อยกว่ากลุ่มผู้ถูกเลิกจ้าง

ความช่วยเหลือที่ต้องการจากภาครัฐ

ทั้ง 3 กลุ่มมีข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกันคือ ต้องการให้ช่วยเรื่องภาระงานให้ทำสนับสนุนปัจจัยในการประกอบอาชีพ ให้ข้อมูลข่าวสาร จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ว่างงาน

วิชาความรู้ที่สนใจให้รัฐจัดอบรมได้แก่ อุตสาหกรรมในครัวเรือน ช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิชาชีพต่าง ๆ

สำหรับวิชาที่ควรให้ความรู้เพิ่มเติม สิ่งทั้ง 3 กลุ่มระบุไว้คือ คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ และการฝึกปฏิบัติจริง

สำหรับความสนใจในการกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ หรือการกู้ยืมเพื่อการศึกษาของบุตรพบว่า รวบรวมร้อยละ 60-68 สนใจที่จะกู้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ที่ตั้งของสำนักจัดหางาน และสื่อ เอกสารของกรมการจัดหางาน โดยการไปประชาสัมพันธ์ในแหล่งที่มีผู้ว่างงาน เช่น ที่ทำการ อบต. ต่าง ๆ ย่านชุมชนที่มีผู้ว่างงานมาก
2. การจัดบริการในวันนัดพบแรงงาน ควรจัดให้สะดวกแก่ผู้มาหางาน เช่น แยกโต๊ะรับสมัครตามวุฒิที่ต้องการรับ และทำป้ายให้เห็นชัดเจน

3. ควรค้นหากลยุทธ์ที่จะทำให้ผู้หางานที่มาใช้บริการที่กรมการจัดหางานสามารถได้งานทำในสัดส่วนที่สูงขึ้น
4. ควรมีการติดตามนายจ้างโดยเฉพาะนายจ้างที่ใช้บริการของกรมการจัดหางานให้ปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องค่าตอบแทน สวัสดิการ และอื่น ๆ รวมทั้งควรหามาตรการป้องกันการจ้างงานระยะสั้น เพื่อหลีกเลี่ยงการจ่ายสวัสดิการหรือเงินชดเชย ตลอดจนควรหามาตรการการคุ้มครองแรงงานภายใต้การจ้างทำของ
5. ควรขอความร่วมมือกับสถานประกอบการที่มีการรับสมัครคนงาน ให้ช่วยลดค่าใช้จ่ายของผู้สมัครที่มาจากต่างจังหวัด โดยมีกำหนดการแจ้งผลการคัดเลือกให้ชัดเจน ควรหลีกเลี่ยงการกำหนดว่าจะติดต่อกลับภายหลัง ซึ่งผู้สมัครบางรายเสียค่าใช้จ่ายมากระหว่างการรอฟังผล
6. ควรมีการจัดการอบรมเพิ่มทักษะของกลุ่มผู้ว่างงานแยกตามประเภทของกลุ่มต่าง ๆ และควรจัดให้ต่อเนื่องในเนื้อหา ให้กลุ่มนั้นสามารถไปประกอบอาชีพได้จริง ๆ เช่น อบรมเรื่องการทำดอกไม้ประดิษฐ์ และอบรมเรื่องการตลาดด้วย เป็นต้น
7. ควรมีการทำโครงการที่มีการสร้างงานได้อย่างต่อเนื่องขึ้นโดยตรง โดยกรมหรือกระทรวงในท้องที่ที่มีผู้ว่างงานมากให้เป็นโครงการของชุมชน มีการประสานกับหน่วยงานระดับท้องถิ่น โดยโครงการนี้อาจเป็นการต่อยอดมาจากโครงการฝึกอบรมวิชาชีพของหน่วยงานอื่น